

ПЕРЕДМОВА

Україна розпрощалася з 2008 роком і вступила у новий рік з новими проблемами. Світова і національна кризи наклалися одна на одну і дали вкрай негативні результати, які по-різному оцінюють українські політологи. Але в цих оцінках мало нового. Події в Україні та їх пояснення ідуть по колу. Повний кошик політичних декларацій і обіцянок перед виборами і їх невиконання після виборів, та інтерпретації політологів – “хто винен?” і “що робити знову?”. А коли політики зберуться в телестудії, то обговорюють не проблеми, які стоять перед країною та шляхи їх розв’язання, а один одного – хто більший корупціонер і скільки разів змінював позицію. І виходить не дискусія, а звичайна базарна сварка.

У цих умовах зростає вага неупередженого наукового аналізу внутрішньої і зовнішньої політики України. В межах такого аналізу важливо розглядати не тільки поточні політичні події всередині нашої держави, але й дострокові тенденції в політичному розвитку Росії та інших наших партнерів, еволюцію політичного лідерства в країнах-сусідах і політичного режиму, функціонування гілок влади і окремих її інститутів, зсуви у громадській думці. Малодослідженими залишаються теоретичні проблеми взаємодії політики та економіки, влади і бізнесу в перехідний період, у якому “зависла” Україна, порівняльний аналіз з перехідними періодами в інших постсоціалістичних країнах.

Одним із основних напрямів дослідницької діяльності залишається аналіз законодавчої, виконавчої і судової влади, а також сильних і слабких сторін президентської влади в Україні, її перспектив у річищі широким дискусій політичних сил, чії позиції визначені у широкому спектрі: від гасел президентської республіки до відміни посади Президента в Україні.

Широке коло пізнавальних проблем відкривається під час розгляду питань зовнішньої політики і безпеки, включаючи відносини України з країнами-сусідами, ЄС і США, країнами Азії та Африки, перспектив стабільності і безпеки країн Центральної і Східної Європи в контексті нового витка гонки озброєнь, який спостерігається у відносинах Росії і США.

Слабкою ланкою політологічних і політико-економічних досліджень залишається вивчення взаємозв’язку економічного і соціально-політичного розвитку окремих регіонів України, теперішнього стану інститутів громадянського суспільства.

Не стала провідною проблема, яка є великою перепорою на шляху політичного, економічного і культурного розвитку України – відсутність реформ у системі державного управління і самоврядування, яка є одним з головних чинників розквіту корупції. Небезпека корупції ще більше зростає в умовах відсутності реформи судової системи, яка за висновками аналітиків та інформацією ЗМІ є вкрай корумпована і стала зручним засобом зведення рахунків фінансово-промислових груп, олігархічних каналів, гілок влади. Що вже говорити про захист прав і свобод простого громадянина?

У пропонованій читачу збірці охоплена лише частина проблем, які названі вище, і редакційна колегія запрошує до розширення кола питань для дослідження і дискусії.

*Микола Михальченко – голова редакційної колегії,
президент Української академії політичних наук*